

بررسی عوامل تأخیر گزارش دهی در حسابرسی‌ها بر روی برنامه‌ریزی سازمان‌ها و شرکت‌ها

علیرضا معتضدی^{۱*}

*۱- دانشجوی کارشناسی ارشد حسابداری دانشگاه آزاد اسلامی

Motazedi.alireza@yahoo.com

چکیده

ارائه به‌موقع صورت‌های مالی از سوی سازمان‌ها و شرکت‌ها، دارای محتوای اطلاعاتی بوده و بر ارزش آن سازمان تأثیرگذار است، در نتیجه بررسی عوامل تعیین‌کننده تأخیر در ارائه گزارش‌های حسابرسی جهت رسیدن به اهداف سازمان‌ها امری بااهمیت است. هدف از این پژوهش شناسایی عوامل مؤثر در گزارش دهی با تأخیر در حسابرسی سازمان شهرداری تهران است که تا چه میزان می‌تواند در برنامه‌ریزی آینده سازمان تأثیرگذار باشد، لذا در این پژوهش با همکاری ۴۴ نفر از کارکنان حسابرسی داخلی و خارجی سازمان شهرداری تهران در خصوص اطلاعات کمیته‌های حسابرسی، نحوه عملکرد و علت تأخیر در ارائه گزارش‌های آنان بررسی به عمل آمد. روش پژوهش، شبه تجربی و از نوع توصیفی-همبستگی و برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از مدل رگرسیون چند متغیره بهره گرفته شده است. نتایج پژوهش نشان داد که نحوه مدیریت و حاکمیت، مسئول اصلی شرکت حسابرسی، اندازه شرکت، تخصص حسابرسان، سابقه خدمت و تجربه در محاسبات مالی سازمان موردنظر، اهرم مالی، ارائه به‌موقع اسناد مالی از سوی سازمان، تکمیل اسناد و صحیح بودن اطلاعات آن‌ها می‌تواند در زمان ارائه گزارش‌های مالی بسیار تأثیرگذار باشد، از طرفی اهرم و فشار درخواست ارائه این گزارش‌های از بالاترین مقام سازمان مؤثرترین و تأثیرگذارترین عامل در ارائه گزارش‌های حسابرسی و مالی سازمان در زمان و موعد مقرر است و هرگاه این درخواست و طلب کم باشد این تأخیر بیشتر خواهد شد و در بخش برنامه‌ریزی آتی سازمان در جهت اهداف و عملکرد بالاتر سازمان تأثیر خواهد گذاشت.

واژگان کلیدی: تأخیر در ارائه گزارش‌های حسابرسی، عملکرد سازمان‌ها، برنامه‌ریزی مدیریت شهری، سازمان شهرداری تهران.

مقدمه

در عصر حاضر که با انفجار اطلاعات و محدودیت زمانی شعار تمامی نهادها و سازمان‌ها "اطلاعات سریع‌تر در زمان کمتر" است، به‌روزرسانی و توسعه شرکت‌های حسابرسی در تسریع پاسخ‌گویی و ارائه به‌موقع گزارش‌های مالی می‌تواند در برنامه‌ریزی‌های سازمان‌ها و شرکت‌ها بسیار تأثیرگذار باشد چراکه هدف اصلی از ارائه گزارش‌های و صورت‌های مالی شفاف، فراهم آوردن اطلاعاتی سودمند برای تصمیم‌گیری و تصمیم‌سازی‌های درست در جهت رسیدن به اهداف سازمان‌ها است (حاجی‌ها، ۱۳۹۲).

در سازمان شهرداری تهران، اصلی‌ترین و مهم‌ترین وظایف، ارائه خدمات به‌موقع، باکیفیت و با سرعت به شهروندان است، لذا شناخت درآمدهای پایدار و ناپایدار و هزینه‌های ثابت و متغیر سازمان در برنامه‌ریزی و بودجه‌بندی سال‌های آینده در جهت ارائه کیفیت خدمات به شهروندان بسیار بااهمیت است، لذا یکی از مهم‌ترین ویژگی‌های کیفی اطلاعات مالی به‌موقع بودن اطلاعات است (ستایش و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

همکاران، ۱۳۹۲). هرگاه اطلاعات در زمان مناسب در اختیار استفاده‌کنندگان قرار نگیرد، سودمندی خود را جهت اتخاذ تصمیم و قضاوت درست توسط استفاده‌کنندگان را از دست می‌دهد، از آنجاکه اطلاعات مالی نسبت به گذشت زمان ارزش و سودمندی خود را در تصمیم‌گیری‌ها از دست می‌دهد، بنابراین هر چه فاصله زمانی بین پایان سال مالی و تاریخ انتشار صورت‌های مالی (تأخیر در گزارشگری) کوتاه‌تر شود، ارزش اطلاعات منتشرشده بیشتر می‌شود (کرک و همکاران، ۱۹۸۰).

توازن بین "گزارشگری به‌موقع" و "ارائه اطلاعات قابل‌اتکا" سال‌ها است گریبان‌گیر حساب‌برسان مستقل شده است. بنابراین شناخت عوامل مؤثر بر زمان موردنیاز حساب‌برس مستقل برای صدور گزارش حساب‌برسی، یکی از حوزه‌های بسیار مهم تحقیقاتی تلقی می‌شود لذا پژوهش حاضر درصدد آن است که برخی از عوامل تأثیرگذار در ارائه گزارش‌های تأخیری حساب‌برسی سازمان شهرداری تهران را شناسایی و در جهت رفع آنان راهکار ارائه دهد.

مبانی نظری پژوهش

به‌طور کلی عوامل مؤثر بر تأخیر در گزارش‌های مالی سالانه را می‌توان به دو گروه تقسیم نمود. گروه اول عواملی هستند که به ویژگی‌ها و خصوصیات شرکت حساب‌برسی و حساب‌برسان مربوط می‌شوند و گروه دوم عوامل مربوط به اطلاعات، اسناد مالی و سازمان است. گروه اول را عواملی مانند نحوه مدیریت و حاکمیت، مسئول اصلی شرکت حساب‌برسی، اندازه شرکت، تخصص حساب‌برسان، سابقه خدمت و تجربه در محاسبات مالی سازمان موردنظر و اهرم مالی تشکیل می‌دهند.

گروه دوم را عواملی مانند تکمیل و صحت کافی در اسناد مالی، تحویل به‌موقع و یا زود هنگام آنان به حساب‌برسان و نبود عواملی در جهت کتمان واقعیت حاصل از حساب‌برسی را تشکیل می‌دهند. اساساً گفته می‌شود که بین ارزش اطلاعات و زمان موردنیاز برای تهیه صورت‌های مالی رابطه معکوسی وجود دارد، اطمینان از افشای به‌هنگام اطلاعات قابل‌اتکا به سازمان موردبررسی، بیشترین تأثیر را در حفظ کیفیت سود خواهد داشت و به مدیران شهری امکان اتخاذ تصمیمات اثربخش را می‌دهد، از طرفی تأخیرهای طولانی در انتشار گزارش حساب‌برسی، موجب کاهش کیفیت سود شده و به اعتبار حساب‌برسان خدشه وارد می‌کند.

مروری بر پیشینه پژوهش

بذرافشان، مجازی و رحمانی (۱۳۹۴)، در پژوهشی باهدف رویداد کاوی الزامات کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی با تأکید بر نقش کمیته حساب‌برسی دریافتند که تصویب دستورالعمل کنترل‌های داخلی موجب بهبود قابل‌اتکا و به‌موقع بودن گزارشگری مالی شده است، همچنین یافته‌ها حاکی از آن است که تشکیل کمیته حساب‌برسی موجب افزایش قابل‌اتکا بودن و به‌موقع بودن می‌گردد. بیات و علی احمدی (۱۳۹۳) در پژوهشی دریافتند بین اندازه شرکت، اظهارنظر حساب‌برس، تغییر مدیریت و درصد مالکیت نهادی با تأخیر حساب‌برسی رابطه منفی وجود دارد. همچنین آن‌ها دریافتند بین وجود واحد حساب‌برسی داخلی، تعداد سهامداران و اقلام غیرمترقبه با تأخیر حساب‌برسی رابطه معنادار مثبتی وجود دارد.

حاجی‌ها و رفیعی (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی "نقش کیفیت عملکرد حساب‌برسی داخلی بر به‌هنگام بودن گزارش حساب‌برس مستقل" پرداخته‌اند، نتایج حاصل از تحقیق آن‌ها نشان می‌دهد که بی‌طرفی و قدمت با تأخیر در ارائه گزارش حساب‌برس مستقل رابطه معکوس دارند ولی در خصوص اندازه واحد حساب‌برسی داخلی با این متغیر رابطه معناداری یافت نشد.

پور علی و همکاران (۲۰۱۳)، در پژوهشی با عنوان "بررسی عوامل تأثیرگذار در تأخیر حساب‌برسی، مطالعه‌ای از بورس اوراق بهادار تهران"، به بررسی همبستگی بین عواملی مانند اندازه شرکت، درصد تغییرات درآمد در هر سهم، صنعت در حال فعالیت و نسبت بدهی با تأخیر حساب‌برسی طی سال‌های ۲۰۰۴ تا ۲۰۱۰ برای ۱۳۹۷ شرکت موردبررسی پرداختند. نتایج نشان داد که بین متغیر اندازه و

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

شرکت همبستگی مثبت و معناداری وجود دارد ولی بین متغیرهای درصد تغییرات درآمد در هر سهم، صنعت در حال فعالیت و نسبت بدهی با تأخیر حسابرسی همبستگی مثبت و معناداری مشاهده نشد.

خدامرادی و همکاران (۱۳۹۲) در پژوهشی با عنوان " بررسی عوامل تأثیرگذار بر تأخیر گزارشگری مالی میان دوره‌ای (بورس اوراق بهادار تهران)" به بررسی میزان تأثیر هفت عامل اثرگذار بر تأخیر، شامل بورسی شرکت، صنعتی که شرکت بدان متعلق است، اندازه، ساختار سرمایه، رشد، سودآوری و حجم معاملات سهام پرداختند. نتایج نشان داد که در دوره پژوهش از بین هفت متغیر مستقل مورد بررسی، رابطه معکوس معناداری بین قدمت بورسی با تأخیر در انتشار گزارش‌های مالی میان دوره‌ها مشاهده شد.

فرضیه‌های پژوهش

- بین نحوه مدیریت شرکت حسابرسی و کل مدت‌زمان حسابرسی و گزارش دهی ارتباط معناداری وجود دارد.
- بین اندازه شرکت و کل مدت‌زمان حسابرسی و گزارش دهی ارتباط معناداری وجود دارد.
- بین سودآوری و مدت‌زمان ارائه گزارش حسابرسی ارتباط معناداری وجود دارد.
- بین اهرم مالی و کل مدت‌زمان ارائه گزارش حسابرسی ارتباط معناداری وجود دارد.

روش‌شناسی تحقیق

در این پژوهش، متغیر وابسته، تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی است که عبارت است از فاصله زمانی بین تاریخ امضای گزارش حسابرسی و تاریخ پایان دوره مالی را گویند و متغیرهای مستقل نحوه مدیریت شرکت حسابرسان، اندازه شرکت، سودآوری حاصل از سازمان و اهرم مالی در نظر گرفته شده است، که نحوه مدیریت شرکت حسابرسان به استقلال، سابقه تشکیل، خبرگی و تخصص مالی اعضاء حسابرسان بستگی دارد که به چه نحوه و شکلی مدیریت می‌شود. اندازه شرکت، به صورت لگاریتم ارزش دفتری کل دارایی‌ها تعریف شده است و اهرم مالی از نسبت کل بدهی‌ها به ارزش دفتری کل دارایی‌ها محاسبه شده است.

اگر داده‌ها از محیطی که به گونه‌ای طبیعی وجود داشته فراهم شود یا از واقعه‌ای که بدون دخالت مستقیم پژوهشگر رخ داده است به وجود آمده باشد، پژوهشگر از یک طرح پس رویدادی با شبه تجربی استفاده می‌کند (نمازی، ۱۳۸۹). این پژوهش به دنبال کشف و بررسی علل عوامل تأخیر در گزارش‌های مالی توسط حسابرسان داخلی و خارجی سازمان شهرداری تهران است که با شناسایی این عوامل میزان تأثیرات این تأخیر در برنامه‌ریزی شهری اهمیت می‌یابد لذا از طرح شبه تجربی استفاده شده است. اطلاعات بخش نظری پژوهش از طریق مراجعه به کتب، مجلات، پایان‌نامه‌ها و اینترنت بهره گرفته شده است. همچنین داده‌های مورد نیاز برای تجزیه و تحلیل از نرم‌افزار ره‌آورد نوین و تارنمای سامانه جامع اطلاع‌رسانی شهرداری تهران گردآوری شده است. جامعه آماری پژوهش حاضر، جمع‌آوری اطلاعات از ۴۴ نفر از کارکنان حسابرسی شرکت‌های حسابرسی داخلی و خارجی سازمان شهرداری تهران انتخاب شدند.

روش محاسبه متغیرهای مستقل و وابسته در جدول ۱ - آورده شده است.

جدول ۱- نحوه محاسبه متغیر وابسته و متغیرهای مستقل

نحوه اندازه‌گیری	نماد متغیر	نام متغیر		
لگاریتم طبیعی اختلاف روزهای بین پایان سال مالی و تاریخی که صورت‌های مالی حسابرسی شده منتشر می‌شوند، این دوره، جمع دوره امضاء حسابرس است.	Tperiod	کل مدت‌زمان گزارشگری	تأخیر در گزارش دهی	وابسته

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

لگاریتم طبیعی تعداد، تخصص و سابقه کار اعضای گروه حسابرسان و نحوه مدیریت شرکت حسابرسی	Menage	مدیریت اعضاء حسابرسان	نحوه مدیریت شرکت حسابرسان	مستقل
لگاریتم طبیعی اقدامات انجام شده در سال موردنظر برحسب تعداد نیرو با پذیرش سازمان ها و شرکت های موردبررسی	Size	وسعت اقدامات انجام شده	اندازه شرکت	
متغیر مجازی به صورتی که اگر بیش از ۵۰٪ اعضای کمیته حسابرسی دارای تحصیلات یا سابقه حرفه ای در رشته های حسابداری و حسابرسی باشند، عدد ۱ و در غیر این صورت عدد صفر منظور می شود.	Expertise	تغییر در بازه دارایی ها	تجربه، خبرگی و تخصص مالی اعضای حسابرسان	
از نسبت کل بدهی ها به ارزش دفتری کل دارایی ها محاسبه شده است.	Leverage	*	اهرم مالی و سود حاصله	

نتایج پژوهش

پیش از تحلیل داده ها و به منظور کسب شناخت بیشتر در خصوص مشخصات نمونه پژوهش و متغیرهای مورد استفاده در آن، لازم است با استفاده از شاخص های مرکزی و شاخص های پراکندگی به عنوان دو رکن اساسی از آمار توصیفی، به بررسی چگونگی توزیع داده ها پرداخته شد. آماره های توصیفی مربوط به متغیرهای پژوهش در جدول ۲- ارائه شده اند. آماره های مذکور، شمایی کلی از وضعیت توزیع داده ها ارائه می دهند. بررسی آمار توصیفی متغیرهای پژوهش نشان می دهد که در نمونه مورد بررسی، طولانی ترین زمان برای انجام عملیات حسابرسی ۱۴۵ روز و کوتاه ترین فاصله زمانی برابر با ۳۱ روز است.

جدول ۲- آمار توصیفی متغیرهای پژوهش

کشیدگی	چولگی	انحراف معیار	میانه	بیشینه	میانگین	کمینه	متغیرهای پژوهش
۱/۷۴۸	۰/۰۰۳	۲۶/۷۴۳	۸۲	۱۴۵	۸۲/۳۷	۳۱	تأخیر در گزارش دهی*
۷/۲۶۱	۰/۳۴۱	۰/۱۴۲	۹۱	۱۵۰	۹۱/۲	۱۷	نحوه مدیریت شرکت حسابرسان
۱۰/۹۴۳	۳/۱۱۸	۰/۵۲۳	۱۰	۱۲	۱۰	۸	اندازه شرکت**
۲/۵۵۳	۰/۴۶۵	۲۲۹/۵۷۰	۷۳	۱۲۵	۷۳/۹	۱۹	تجربه، خبرگی و تخصص مالی اعضای حسابرسان*
۴/۶۲۸	۰/۷۹۴	۰/۲۴۳	۰/۵	۱/۹۳۵	۰/۵۳۸	۰/۰۱۳	اهرم مالی

* واحد اندازه گیری به صورت "روز" تعریف شده است. ** واحد اندازه گیری به صورت "تعداد- نفر" تعریف شده است.

با توجه به نتایج آماره های توصیفی و اینکه در اکثر متغیرهای پژوهش، مقادیر میانه و میانگین نزدیک به هم می باشند، می توان

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

بیان کرد که کلیه متغیرها از توزیع مناسبی برخوردار می‌باشند، همچنین جدول بالا نشان می‌دهد، متغیر اندازه شرکت با چولگی ۳/۱۱۸ و کشیدگی ۱۰/۹۴۳ بالاترین چولگی و کشیدگی را دارد، که پس از آن کشیدگی نحوه مدیریت شرکت حسابرسان با ۷/۲۶۱ بالاترین کشیدگی را دارد لذا احتمال غیرنرمال بودن این دو متغیر با توجه به چولگی و کشیدگی بالا در مشاهدات وجود دارد. در جدول ۳- نتایج آزمون رگرسیون چندگانه آورده شده است.

جدول ۳- نتایج آزمون رگرسیون چندگانه

متغیرهای پژوهش	مقدار ضرایب	مقدار آماره t	سطح معناداری
نحوه مدیریت شرکت حسابرسان	۱۰/۸۷۷۶۰	۲/۳۱۹۸	۰/۰۲۰۸
اندازه شرکت	۶/۵۶۶۰۸۴	۴/۷۴۱۸	۰/۰۰۰۰
تجربه، خبرگی و تخصص مالی اعضای حسابرسان	-۹/۵۸۶۴۷۲	-۷/۲۹۵۶	۰/۰۰۰۰
اهرم مالی	۱۳/۴۰۲۲۰	۳/۹۵۳۲	۰/۰۰۰۱
ضریب تعیین	۰/۳۸۲۵	مقدار F	۲۵/۰۰۳۰
ضریب تعیین تعدیل شده	۰/۳۶۷۲	سطح معناداری F	۰/۰۰۰۰
دوربین واتسون	۱/۷۴۳۶		

طبق جدول ۳- مقدار ضریب تعیین برابر با ۰/۳۸۲۵ است یعنی در حدود ۳۸ درصد از تغییرات تأخیر در گزارش حسابرسی توسط نحوه مدیریت شرکت حسابرسان، اندازه شرکت، تجربه و خبرگی و تخصص مالی اعضای حسابرسان و اهرم مالی تبیین می‌گردد. همچنین مقدار ضریب تعیین تعدیل شده برابر با ۰/۳۶۷۲ است که اختلاف چندانی با ضریب تعیین نداشته و نشان‌دهنده نبود رگرسیون کاذب است. مقدار آماره دوربین واتسون برابر با ۱/۷۴۳۶ است که عدم خودهمبستگی باقی مانده‌ها که یکی از فروض رگرسیون کلاسیک است را نشان می‌دهد، بنابراین خودهمبستگی بین باقی مانده‌ها وجود ندارد.

نتایج حاصل از آزمون فرضیه‌ها

- بین نحوه مدیریت شرکت حسابرسان و کل مدت زمان حسابرسی و گزارش دهی ارتباط معناداری وجود دارد. از آنجاکه سطح معناداری آماره t مربوط به متغیر نحوه مدیریت شرکت حسابرسان کوچک‌تر از ۰/۰۵ است (۰/۰۲۰۸) لذا می‌توان بیان کرد که این متغیر با تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی تأثیر دارد. بنابراین فرضیه اول پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می‌شود. مثبت بودن ضریب این متغیر (۱۰/۸۷۷۶) گویای این است که رابطه مستقیمی میان نحوه مدیریت شرکت حسابرسان با تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی وجود دارد.

- بین اندازه شرکت و کل مدت زمان حسابرسی و گزارش دهی ارتباط معناداری وجود دارد.

از آنجاکه سطح معناداری آماره t مربوط به متغیر اندازه شرکت کوچک‌تر از ۰/۰۵ است (۰/۰۰۰۰) لذا می‌توان بیان کرد که این متغیر بر تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی تأثیر دارد و فرضیه دوم پژوهش نیز پذیرفته است. مثبت بودن ضریب این متغیر (۶/۵۶۶۰۸۴) گویای این است که رابطه مستقیمی میان اندازه شرکت با میزان تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی وجود دارد، هر چه شرکت بزرگ‌تر، تخصصی‌تر و کار بلدتر باشد سرعت ارائه گزارش‌های حسابرسی بالاتر است.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

- بین تجربه، خبرگی و تخصص مالی اعضای حسابرسان و مدت زمان ارائه گزارش حسابرسی ارتباط معناداری وجود دارد.

از آنجا که سطح معناداری آماره t مربوط به متغیر خبرگی و تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی کوچکتر از $0/05$ است ($0/0000$) لذا می توان بیان کرد که این متغیر بر تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی تأثیر دارد، بنابراین فرضیه سوم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می شود. منفی بودن ضریب این متغیر ($-9/586472$) گویای این است که رابطه معکوسی میان خبرگی و تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی با تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی وجود دارد، به عبارت بهتر با افزایش خبرگی و تخصص مالی اعضای کمیته حسابرسی، تأخیر در گزارش حسابرسی کوتاهتری را تجربه خواهیم کرد.

- بین اهرم مالی و کل مدت زمان ارائه گزارش حسابرسی ارتباط معناداری وجود دارد.

از آنجا که سطح معناداری آماره t مربوط به متغیر اهرم مالی کوچکتر از $0/05$ است ($0/0001$) لذا می توان بیان کرد که این متغیر بر تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی تأثیر دارد. بنابراین فرضیه چهارم پژوهش در سطح اطمینان ۹۵ درصد پذیرفته می شود. مثبت بودن ضریب این متغیر ($13/40220$) گویای این است که رابطه مستقیمی میان اهرم مالی با تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی وجود دارد.

نتیجه گیری

مطابق انتظارات، نتایج این پژوهش ارتباط منفی و معنادار بین تجربه، خبرگی و تخصص مالی اعضای حسابرسان با تأخیر در ارائه گزارش حسابرسی را تأیید می کند، لذا می توان نتیجه گرفت که اگر تجربه، خبرگی و تخصص مالی اعضای حسابرسان وجود داشته باشد، زمان مورد نیاز برای صدور گزارش حسابرسی را به شدت کاهش می دهد. برخلاف پیش بینی ها شواهدی مبنی بر ارتباط منفی و معنادار بین تأخیر گزارش حسابرسی با نحوه مدیریت شرکت حسابرسان به دست نیامد، اما ارتباط مثبتی وجود داشت، علت این موضوع احتمالاً عدم توجه شرکت ها به بحث استقلال کمیته های حسابرسی است.

در خصوص رابطه مثبت و معنادار بین تجربه اعضای کمیته حسابرسی باید اشاره کرد که با توجه به محدودیت های پژوهشی، برای محاسبه این متغیر از میانگین فاصله زمانی بین تاریخ عضویت اعضا در کمیته حسابرسی و تاریخ گزارش مشخصات کمیته حسابرسی استفاده شده است، همان طور که مشخص است این نسبت نشان از سابقه واقعی اعضا نیست، کما اینکه ممکن است عضو تازه وارد در کمیته حسابرسی، سابقه ای بالغ بر ۲۰ سال در حوزه حسابرسی داشته باشد که با استفاده از تعریف متغیر در این پژوهش سابقه ای برای وی در نظر گرفته نمی شود. بنابراین در این پژوهش، تجربه اعضا در کمیته حسابرسی شرکت مورد نظر ملاک است که بر اساس نتایج، با افزایش این تجربه، زمان رسیدگی جهت گزارشگری کوتاه تر می شود.

اهمیت این پژوهش نشان داد که عوامل ارائه تأخیر در گزارش های مالی سازمان ها، بسیار ظریف و نکته سنج هستند که به راحتی با در نظر گرفتن یک دستورالعمل واحد می تواند به سرانجام برسد و موانع برداشته شود در آن صورت طبق محاسبات مالی سازمان ها، برنامه ریزی های آتی سازمان شکل گرفته و در نهایت با عملکرد بالاتری از سازمان ها مواجه خواهیم بود.

ماهنامه علمی تخصصی پایا شهر

منابع

- بذرافشان، آمنه، حجازی، رضوان، رحمانی، علی (۱۳۹۴)، "رویداد کاوی الزامات کنترل‌های داخلی حاکم بر گزارشگری مالی با تأکید بر نقش کمیته حسابرسی"، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، سال چهارم، شماره ۱۶، صص ۴۵-۵۶.
- بیات، علی، علی احمدی، سعید (۱۳۹۳)، تأخیر حسابرسی و به‌موقع بودن گزارشگری مالی به پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ششم، شماره ۲۲، صص ۹۷-۱۲۱.
- حاجی‌ها، زهرا، احمدی، مهدیه (۱۳۹۲)، ارائه به‌موقع صورت‌های مالی میان‌دوره‌ای، بررسی تأثیر عملکرد مالی و اقتصادی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران، فصلنامه حسابداری مالی، سال پنجم، شماره ۲۰، صص ۱۷۲-۱۴۹.
- حاجی‌ها، زهره، رفیعی، آزاده (۱۳۹۳)، "تأثیر کیفیت عملکرد حسابرسی داخلی بر به‌هنگام بودن گزارش حسابرسی مستقل"، پژوهش‌های حسابداری مالی و حسابرسی، دوره ششم، شماره ۲۴، صص ۱۲۱-۱۳۷.
- ستایش، محمدحسین، رضایی، غلام‌رضا، زیاری، سارا، کاظم‌نژاد، فاطمه (۱۳۹۲)، "بررسی رابطه بین کیفیت اطلاعات مالی و محدودیت در تأمین مالی شرکت‌های پذیرفته‌شده در بورس اوراق بهادار تهران"، فصلنامه حسابداری مالی، سال پنجم، شماره ۱۹، صص ۴۰-۲۱.
- نمازی، محمد (مترجم)، (۱۳۸۹)، "پژوهش‌های تجربی در حسابداری، دیدگاه روش‌شناختی، عبدالخلیق، رشاد و بیبین ب.آ. جین کیا، شیراز، انتشارات دانشگاه شیراز.

- Kirk, D.L. & Block, F.E. & March, J.W. & Morgan, R.A. & Mosso, D. & Sprouse, R.T. & Walters, R.E. (1980). "Statement of Financial Accounting Concepts No.2: Qualitative Characteristics of Accounting Information", *Journal of Accounting*, 150(2), 105-120.
- Pourali, M., & Jozi, M. & Rostami, K. & Taherpour, Gh. & Niaz, F. (2013). "Investigation of Effective Factors in Audit Delay: Evidence from Tehran Stock Exchange (TSE)", *Research Journal of Applied Sciences, Engineering and Technology* 5(2), 405-410.